

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Факультет початкової освіти та фізичної культури

Кафедра природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

 Наталія БОРБИЧ

«29» серпня 2025 року

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри природничо-математичної,
світоглядної освіти та інформаційних технологій
Протокол №1 від 28.08.2025

Завідувач кафедри

 Тетяна БОРТНЮК

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
Середня освіта (Фізична культура)

 Наталія ДЕНИСЕНКО
«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОК 9. Філософія

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Фізична культура)**

освітній ступінь **бакалавр**

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта**

предметна спеціальність **014.11 Середня освіта (Фізична культура)**

академічна група **31 ФК**

РОЗРОБНИЦЯ: Ковальчук І.Л., кандидат філософських наук, доцент кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Очна (денна) форма навчання	
	Спеціальність 014 Середня освіта Предметна спеціальність 014.11 Середня освіта (Фізична культура)	Статус освітнього компонента: Обов'язковий	
Змістових модулів – 2	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 3-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр: 6-ий	
		Лекції 16	Семінари 14
		Самостійна робота 55	
		Консультації 5	
		Вид контролю: залік	

1.1. Анотація освітнього компонента

Формування і розвиток сучасної світоглядно-методологічної парадигми неможливе без комплексу філософських знань як теоретичної основи людського світобачення. Філософія належить до циклу фундаментальних дисциплін, вивчення якої є важливим чинником духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методологічної парадигми студентської молоді, усвідомлення ними свого місця і ролі в суспільстві; визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, що є людиною, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах, як долати різні перешкоди до майбутнього. Оволодіння основами філософських знань допомагає здобувачу освіти стати не просто «вузьким спеціалістом» у певній галузі, а фахівцем, який уміє мислити і діяти самостійно. «Наскільки людина має відповідати за свої слова та дії, настільки вона мусить філософствувати» (І. Кант).

Освітній компонент орієнтований на розвиток соціальних навичок (soft skills), зокрема розвиває компетентності, що стосуються впровадження Цілей сталого розвитку (системне та критичне мислення, самосвідомість, комплексне розв'язання проблем; творчість, допитливість та навички навчання, соціальна відповідальність, уміння взаємодіяти з людьми тощо).

ОК «Філософія» покликаний формувати у майбутніх учителів фізичної культури здатність мислити критично, етично і цілісно про людину, тіло й освіту, поєднуючи філософію освіти, філософію спорту та етики турботи. Історія філософії допомагатиме осмисленню взаємодії тіла й свідомості, свободи й дисципліни, гри й праці, а також цінності гідності, інклюзії та недискримінації

в практиках фізичного виховання. Завдяки філософським інструментам здобувачі освіти вчитимуться вибудовувати власну професійну ідентичність, етичне лідерство і культуру здоров'я, що надаватиме їхнім педагогічним практикам змістовності, безпечності та стійкості.

Філософія в умовах війни набуває особливої актуальності – вона не лише дає інструменти для осмислення реальності, а й формує внутрішню стійкість, етичну позицію та здатність діяти з гідністю.

1.2. Мета та завдання освітнього компонента

Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів освіти – майбутніх учителів фізичної культури – цілісного уявлення про філософію як форми світоглядного осмислення дійсності, формування їх філософської культури як теоретичного підґрунтя відповідного рівня освіти, розвиток здатності до критичного мислення, етичної рефлексії та гуманістичного ставлення до людини, а також усвідомлення культурної, духовної та соціальної ролі фізичної культури в житті особистості та суспільства.

Основні завдання вивчення освітнього компонента:

- залучити здобувачів освіти до світоглядної та методологічної культури, накопиченої людством за всю історію свого існування, показати цілісний, інтегративний характер знань про навколишній світ;
- навчити самостійно орієнтуватись в палітрі філософських напрямків, течій і шкіл;
- формувати у здобувачів освіти здатності свідомого, вільного, а отже, відповідального вибору особистих світоглядних позицій, уміння вести світоглядний діалог;
- сформувати вміння співвідносити філософські, світоглядні ідеї та теорії з практикою суспільного життя, професійною діяльністю у сфері фізичної культури тощо;
- навчити методологічно використовувати уроки пізнавального досвіду у професійній діяльності;
- розвинути переконання про принципову важливість для кожної людини її духовної самоідентифікації, громадянської й професійної самоідентифікації на засадах гуманізму та культури;
- навчити осмислювати моральні виклики війни: межі насильства, гідність, відповідальність, солідарність, вибір між страхом і свободою.

1.3. Пререквізити та постреквізити

Пререквізити: Історія української державності та культури, Основи медіаграмотності та критичного мислення вчителя, Педагогіка. Історія педагогіки, Психологія (загальна, вікова, педагогічна, спорту). Сучасна філософія спирається на досягнення природознавства й математики, на здобутки гуманітарних й технічних наук.

Постреквізити: освітній компонент «Філософія» предметно інтегрується з освітніми компонентами, які забезпечують подальшу загальну й професійну підготовку.

1.4. Характеристика освітнього компонента

У результаті вивчення курсу «Філософія» у здобувачів освіти мають сформуватися **компетентності**, які відповідають сучасним вимогам підготовки бакалаврів.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності

ЗК-1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку на основі абстрактного мислення, аналізу та синтезу та розуміння закономірностей професійної діяльності, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства (громадянська компетентність).

ЗК-3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної

культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК-5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

ЗК-9. Здатність гнучко адаптуватися до змін у педагогічній та спортивній діяльності, проявляти ініціативність і креативність, генерувати нові ідеї та ефективно вирішувати професійні завдання.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 7. Здатність усвідомлювати власні почуття й емоційні стани та ефективно ними керувати у процесі ігрової та спортивної діяльності, зберігаючи педагогічну врівноваженість, справедливість і позитивний емоційний фон під час взаємодії з учнями.

СК 8. Здатність усвідомлювати розмаїття та унікальність культур у суспільстві, поважати індивідуальні відмінності учасників спортивної діяльності та застосовувати ефективні методи попередження, подолання й конструктивної трансформації конфліктів у командних і змагальних ситуаціях.

СК 12. Здатність планувати освітній процес з фізичної культури, визначаючи цілі, зміст, методи, форми та засоби організації рухової діяльності учнів, а також забезпечуючи поступовість, безпечність і результативність їх фізичного розвитку.

СК 15. Застосовувати наукові методи пізнання, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати й тлумачити результати, створювати моделі та визначати їхню дієвість.

Результати навчання:

ПРН згідно з ОПП

ПРН 1. Знати та критично аналізувати сучасні педагогічні теорії, психологічні, анатомо-фізіологічні, біомеханічні й гігієнічні основи фізичної культури для науково обґрунтованого планування й організації освітнього процесу.

ПРН 16. Ідентифікувати та інтегрувати українську культурну ідентичність, громадянські й морально-етичні цінності в освітню діяльність, сприяти формуванню патріотизму та національної гідності.

ПРН 17. Здійснювати рефлексію, самооцінювання, планування власної професійної траєкторії та забезпечувати безперервний особистісний і педагогічний розвиток.

ПРН 20. Знати свої права і громадянські обов'язки, усвідомлювати цінності демократичного суспільства, верховенство права та права і свободи людини й громадянина в Україні, формувати власну філософську та світоглядну позицію відповідно до цих принципів.

ПРН 21. Критично оцінювати достовірність і надійність інформаційних джерел, зокрема тих, що стосуються фізичної культури, спорту, здоров'я та рухової активності; усвідомлювати вплив інформації на формування мотивації до занять, поведінкові рішення та розвиток особистості здобувачів освіти, роблячи обґрунтовані професійні висновки.

Результати навчання за освітнім компонентом

Бакалавр повинен:

Знати: сутність філософії; структуру філософського мислення, значення її елементів і характер їх взаємодії; зміст логіки історико-філософського розвитку; закономірності діалектики особливих форм духовності в їх власному русі до загальних форм мистецтва, релігії та філософії; історичні типи філософії; специфіку взаємодії історичних форм філософствування; зміст основних філософських текстів; ключові філософські проблеми та сучасні підходи до їх вирішення; суть взаємодії філософії та фізичної культури.

Уміти: кваліфіковано користуватися понятійно-теоретичним апаратом філософії у практичній діяльності; застосовувати загальні методи пізнання та діяльності: аналіз-синтез, індукція-дедукція, сходження від конкретного до абстрактного; орієнтуватися у системі зв'язків фізичної культури і філософії, розуміти їх значення для формування особистості; професійно застосовувати загальні методи пізнання та діяльності; розрізняти філософське й нефілософське осмислення світу; мислити критично і формувати логічно обґрунтовану власну позицію щодо актуальних проблем сьогодення; застосовувати набуті знання у професійній і соціальній діяльності; розвивати здатність витримувати екзистенційні виклики, зберігати внутрішню опору, сенс і надію в умовах невизначеності.

Мати уявлення: про світоглядні аспекти головних технічних та інженерних дисциплін; методологічні, логічні, естетичні й моральні основи головних дисциплін; позитивні й негативні сторони наукового і технічного прогресу, усіх форм осягнення світу: емпіризму, раціоналізму, ірраціоналізму; своєрідність вітчизняної філософської думки та її місце в загальнолюдському культурному процесі.

2. Зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Філософія та її роль у житті людини: генеза філософської думки та її культурно-історичної форми

Тема 1. Філософія, її призначення, зміст та функції у суспільстві. Світогляд

Поняття, предмет і ознаки філософії та філософування. Структура філософського знання. Функції філософії в суспільстві. Філософія у системі культури. Філософія в структурі світогляду. Світогляд та його структура. Історичні типи світогляду. Співвідношення філософії з наукою та релігією. Історико-філософський процес. Філософія як історія виникнення та розвитку філософських напрямків, систем, шкіл, проблем. Основне питання філософії: різноманітність підходів. Роль філософії у формуванні світогляду педагога фізичної культури.

Тема 2. Філософія стародавнього світу

Давній світ як Давній Схід та Давній Захід, західний та східний типи філософствування.

Східна парадигма філософського знання, особливості східного типу філософствування. Картина світобудови, згідно з давньосхідною філософією, та місце людини у ній. Основні категорії східної філософії: «сансара», «нірвана», «атман», «брахман», «карма», «медитація» й інші. Філософія Давньої Індії та Давнього Китаю: основні філософські школи, напрямки, проблеми.

Людина та світ у філософії епохи Античності. Становлення філософської проблематики: досократики. Проблема першооснови світу: Фалес, Анаксимен, Анаксимандр. Зародження діалектики: Геракліт.

Народження філософії людини (софісти, Сократ): формула «людина – міра усіх речей» софістів та формула «Пізнай себе!». Філософські системи Платона (вчення про ідеї) та Аристотеля (метафізика, теорія пізнання, формальна логіка). Доба еллінізму: стоїки, епікурейці, скептики, кініки (циніки) й інші. Вплив стоїцизму на формування витривалості та самоконтролю в спортивній практиці.

Тема 3. Філософія західноєвропейського середньовіччя та Відродження. Філософія Нового часу

Часові рамки та основна парадигма західноєвропейської середньовічної філософії. Апологетика. Патристика. Схоластика. Місце і роль філософії Ф.Аквінського в систематизації християнської філософської думки. Середньовічні уявлення про аскезу та її роль у фізичному самовдосконаленні.

Відродження і зміна стилю філософствування. Зміна проблематики філософствування: гуманізм, піднесення індивідуальності, відмова від схоластичних дискусій.

Вихідні принципи філософії Нового часу: Ф. Бекон (емпірико-індуктивна програма освоєння світу), Р. Декарт (раціоналістично-дедуктивна програма освоєння світу). Формула «Знання є силою, якщо воно істинно» Ф. Бекона. «Cogito ergo sum» («мислю, отже, існую») Р. Декарта.

Німецька класична філософія.

Тема 4. Сучасна світова філософія

Зміна засад філософського мислення наприкінці XIX - поч. XX ст.: перегляд принципів і традицій класичної раціоналістичної філософії та народження нового («некласичного») філософського підходу до світу та до людини. Критика раціоналістичної традиції: А.Шопенгауер як засновник новітньої філософії XX ст. «Бог мертвий», «переоцінка цінностей», «надлюдина» Ф.Ніцше.

Західна філософія XX ст. – основні напрямки: феноменологія, екзистенціалізм, постпозитивізм й ін. Філософія психоаналізу З. Фрейда: проблема співвідношення «свідомого» та «несвідомого» у людині.

Філософія постмодерністського світу (з кінця ХХ ст.). Сайєнтизм і антисайєнтизм. Наука у формуванні етичних засад сталого розвитку.

Цифровізація, ШІ та їх вплив на спосіб життя сучасної людини.

Тема 5. Історія української філософської культури

Витоки і джерела української філософії. Філософські думки часів Київської Русі. Становлення української філософії.

Антропологічні ідеї мислителів Києво-Могилянської Академії (Ф. Прокопович, Й. Кононович-Горбацький й ін.). Принцип кордоцетризму української філософії. Г. Скоровода про «дві натури, три світи», «сродну працю», самопізнання. Серце і розум в філософії П. Юркевича.

Філософські обрії української культури XVIII-XIXст. Мислителі Кирило-Мефодіївського товариства (П. Куліш, Т. Шевченко й ін.).

Феномен радянської філософії. Генерація українських філософів в еміграції.

Екзистенційно-антропологічна тенденція розвитку української філософії на межі ХХ-ХХІ ст. Київська антропологічна школа (В.Табачковський, Г.Волинка й ін.). Аналітична тенденція розвитку української філософії (М.Попович, С.Кримський й ін.). Філософські обрії сучасного літературознавства: осмислення світу під кутом зору внутрішнього досвіду особи (Є. Сверстюк, О. Забужко й ін.). Місце української філософії у світовому полілозі.

Змістовий модуль 2. Основні проблеми філософії

Тема 6. Філософська онтологія: проблема буття та свідомості

Категорія буття, її філософський зміст та життєвий сенс. Структура буття. Онтологія війни і миру. Буття у стані війни.

Рух як спосіб існування матерії. Основні форми руху. Простір і час як форми існування матерії.

Діалектика як вчення про розвиток. Діалектика та метафізика: місце та роль у філософському осмисленні світу. Основні закони діалектики.

Проблема свідомості у філософії. Онтологічні ознаки свідомості. Теорії походження свідомості. Суспільна свідомість, її основні риси: відносна самостійність активність, соціальність, колективна природа, цілеспрямованість тощо. Свідомість у часи війни: трансформація особистості та суспільства в умовах російсько-українського конфлікту

Тема 7. Суспільство та людина в системі філософського знання

Соціальна філософія, її предмет та особливості. Природні передумови, матеріальні засади та духовні основи суспільного життя. Економічна, соціальна, політична і духовна сфери життя суспільства.

Людина як початок та кінцева мета філософствування: історичний аспект. Проблема антропогенезу: трудова теорія походження людини, еволюційна, космічна. Сталий розвиток як етична вимога сучасного суспільства.

Поняття людини: основні складові сутності. Біологічне і соціальне в людині. Індивід, індивідуальність, особистість. Життя і смерть людини як філософська проблема. Філософія свободи.

Тема 8. Філософія пізнання

Філософське вчення про пізнання. Види пізнання (буденне, позанаукове, ненаукове, наукове). Рівні пізнання (емпіричний, теоретичний). Форми пізнання (чуттєві, раціональні). Істина як проблема гносеології. Основні концепції істини (кореспондентська, когерентна, прагматична, релігійна, постмодерністська).

Тема 9. Філософія фізичної культури

Філософія фізичної культури як поєднання знання з філософської антропології, етики, естетики, соціальної філософії. Філософія фізичної культури як практичне осмислення людського буття через тіло. Фізична культура як шлях до гармонії між тілом і духом.

Фізична культура в контексті культури і суспільства. Історичні форми тілесності: від античного ідеалу до сучасного фітнесу. Вплив медіа, технологій, цифровізації на уявлення про тіло і здоров'я.

Роль філософії фізичної культури у професійній підготовці педагога. Педагог як провідник ідей гармонії, здоров'я, духовного зростання.

Тема 10. Логіка як філософська наука про закономірності міркувань. Поняття, судження та умовивід.

Історія виникнення, предмет та завдання логіки. Класична та математична логіка. Основні закони логіки: закон тотожності, закон непротиріччя, закон виключеного третього, закон достатньої підстави. Мистецтво полеміки.

Поняття як форма мислення. Класифікація понять. Судження як форма мислення. Класифікація суджень. Умовивід та його види.

3. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Форми роботи/контролю*
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
лекції		семінар	Ср/Конс		
6 семестр					
Змістовий модуль 1. ФІЛОСОФІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ У ЖИТТІ ЛЮДИНИ: ГЕНЕЗА ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ ТА ЇЇ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОЇ ФОРМИ					
Тема 1. Філософія, її призначення, зміст та функції у суспільстві. Світогляд	7	2		5	УО, ДС
Тема 2. Філософія стародавнього світу	7	2		5	УО, ДС, АТ
Тема 3. Філософія зах-європ. середньовіччя та Відродження. Філософія Нового часу	6	1		5	УО, ДС, АТ
Тема 4. Сучасна світова філософія	8	1	2	5	УО, ДС, ПО, АТ
Тема 5. Історія української філософської культури	9	2	2	5	УО, ДС, ПО, РМГ, АТ
Модульний контроль 1	2		2		МК
Разом за змістовим модулем 1	39	8	6	25	
Змістовий модуль 2. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФІЇ					
Тема 6. Філософська онтологія: проблема буття та свідомості	10	2	2	6	УО, ДС, П
Тема 7. Суспільство та людина в системі філософського знання	8	2		6	УО, ДС, АТ, П
Тема 8. Філософія пізнання (епістемологія)	8	2		6	УО, ДС, Т
Тема 9. Філософія фізичної культури	8		2	6	УО, ДС, ПО, Е
Тема 10. Логіка як філософська наука. Поняття, судження та умовивід	10	2	2	6	УО, ПО, ІЗ
Модульний контроль 2	2		2		МК
Разом за змістовим модулем 2	46	8	8	30	
Консультації¹	5			/5	
Усього годин	90	16	14	55/5	

*Форми роботи/контролю: УО – усне опитування, ПО – письмове опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ІЗ – індивідуальне завдання, РМГ – робота в малих групах, П – презентація результатів виконаних завдань та досліджень, МК – модульний контроль, Е – есе, АТ – аналіз твору.

¹ Згідно з затвердженим у встановленому порядку графіком.

4. Теми лекційних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. ФІЛОСОФІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ У ЖИТТІ ЛЮДИНИ: ГЕНЕЗА ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ ТА ЇЇ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОЇ ФОРМИ			
1.	1	Лекція 1. Філософія як форма духовної культури: зміст, функції та роль у формуванні світогляду	2
2.	2	Лекція 2. Філософія Стародавнього світу: східна та західна парадигма	2
3.	3	Лекція 3. Філософія західноєвропейського Середньовіччя та Відродження. Філософія Нового часу	1
4.	4	Лекція 4. «Некласична філософія: трансформація мислення від Шопенгауера до постмодерну та виклики цифрової епохи	1
5.	5	Лекція 5. Особливості української філософської культури	2
Змістовий модуль 2. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФІЇ			
6	6	Лекція 6. Філософське осмислення світу: буття і ніщо як вихідні поняття	2
7	7	Лекція 7. Філософська концепція людини та суспільства	2
8	8	Лекція 8. Пізнання як предмет філософського аналізу	2
9	10	Лекція 9. Логіка як філософська наука про закономірності міркувань. Мистецтво полеміки	2
Разом			16

5. Теми семінарських занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. ФІЛОСОФІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ У ЖИТТІ ЛЮДИНИ: ГЕНЕЗА ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ ТА ЇЇ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОЇ ФОРМИ			
1.	Тема 4.	Семінар 1. Некласична філософія: криза раціоналізму, нове бачення людини та виклики постмодерну	2
2.	Тема 5.	Семінар 2. Основні етапи розвитку української філософії	2
3.	Теми 1–5	Модульний контроль 1	2
Змістовий модуль 2. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФІЇ			
4.	Тема 6.	Семінар 3. Проблема свідомості у філософії та сучасній науці	2
5.	Тема 9.	Семінар 4. Філософія фізичної культури	2
6.	Тема 10.	Семінар 5. Поняття та судження як форми міркування	2
7.	Теми 6–10	Модульний контроль 2	2
Разом			14

6. Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовується на навчальних заняттях. Формами контролю є тести, контрольні роботи, індивідуальні завдання, індивідуальні проекти (презентації з дослідженої проблеми), переклади, усні опитування.

Самостійна робота здобувачів освіти включає: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з освітнього компонента впродовж семестру; роботу над окремими темами освітніх компонентів, які згідно з робочою програмою освітнього компонента винесені на самостійне

опрацювання здобувачами освіти; підготовку до всіх видів підсумкового контролю, у тому числі до модульних робіт; участь у науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах тощо.

Назва теми	Усього год. самостійної роботи / Завдання	Література	Контрольні заходи
Тема 1. Філософія, її призначення, зміст та функції у суспільстві. Світогляд	5 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 1, 2, 4, 6,7 Допоміжна: 3, 7, 12, 16	Усне опитування, тести, виступ
Тема 2. Філософія стародавнього світу	5 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 1, 3, 4, 6,10	Усне опитування, тести, виступ
Тема 3. Філософія зх-євр. середньовіччя та Відродження. Філософія Нового часу	5 год. скласти порівняльну таблицю щодо спільних та відмінних характеристик трьох етапів філософії	Основна: 1, 2, 3, 3, 9 Допоміжна: 1, 10, 23	Письмова робота – Порівняльна таблиця
Тема 4. Сучасна світова філософія	5 год. визначити основну ідею твору (Фромм Е. Революція надії. Суч. заруб. соц. філософія. Хрестоматія / Упоряд. В. Лях. Київ. Либідь, 1996. С. 135-192)	Уривок твору	Письмова робота
Тема 5. Історія української філософської культури	5 год. прочитати «Байки Харківські» Г. Сковороди і прокоментувати одну із них (на вибір), 2 год https://www.skovoroda.club/texts/fables	Байка Г. Сковороди за вибором	Письмова робота – обсягом до 1 сторінки (10 балів)
Тема 6. Філософська онтологія: проблема буття та свідомості	6 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 1, 2, 3, 4, 7 Допоміжна: 6, 10, 19, 23	Усне опитування, тести, виступ
Тема 7. Суспільство та людина в системі філософського знання	6 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 1, 2, 3, 6, 9 Допоміжна: 4, 6, 7, 10, 11	Усне опитування, тести, виступ
Тема 8. Філософія пізнання (епістемологія)	6 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 1, 2, 3, 5, 10 Допоміжна: 7, 9, 10, 14,	Усне опитування, тести, виступ
Тема 9. Філософія фізичної культури	6 год. Опрацювати статтю (Ковальчук І.Л., Федорчук О.Ю. Психофізичне саморегулювання через медитацію та аутогенне тренування у сфері фізичної культури. <i>Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини: досвід,</i>	Наукова стаття	Письмовий відгук на статтю

	<i>проблеми, перспективи</i> , Київ, 12.12. 2024. Київ : Київс. столич. ун-т ім. Б.Грінченка, 2024. С. 146-150)		
Тема 10. Логіка як філософська наука. Поняття, судження та умовивід	6 год. Практичні вправи	Задачі з логіки	Виконання завдань
Разом:	55		

Індивідуальне завдання

Складовою самостійної роботи здобувача освіти є індивідуальне завдання. Підготовка ІЗ здійснюється на основі опрацьованого матеріалу та зібраної інформації, її аналізу та формулювання висновків. ІЗ оформляється у відповідності з встановленими вимогами.

Завдання виконання індивідуального завдання полягає у розробці проекту на задану тему.

Індивідуальні завдання: підготовка проектів, фіксованих виступів, доповідей та виступів на заняттях, засіданнях круглого столу, конференціях, публікація тез і статей. Враховуючи академічні свободи, теми обираються із переліку нижче, або самостійно, але корелюються з тематикою занять і узгоджуються з викладачем. Результати роботи можна представити у вигляді презентації.

Процес підготовки презентації ІЗ – послідовність певних етапів. Насамперед готується есе за обраною темою, яке є основою для подальшої підготовки презентації.

Вимоги до оформлення есе презентації:

- текст записується у таблицю (маршрутний лист), яка має такий вигляд:

Етапи презентації	Номер слайду
ВСТУП Представлення теми та виконавця Оголошення мети проекту...	1
План роботи, розділи, з яких складається презентація Тривалість презентації	2
ОСНОВНА ЧАСТИНА Розкриття першого пункту плану...	3
...	№
ПІДСУМОК	№+1
ВИСНОВОК	№+2

- обсяг доповіді відповідає виступу у звичному темпі мовлення впродовж 3-4 хвилин.

Вимоги до оформлення слайдів презентації.

Структурно обов'язковими слайдами вважаються:

I – Титульний слайд (тема та автор)

II – Зміст (план роботи, розділи, з яких складається презентація)

III – N – Сама презентація (слайди, що розкривають тему)

N +1 Підсумок (по пунктах перераховано ключові моменти (або висновки по розділах) дослідження)

N+ 2 – Висновок (загальний висновок з досліджуваної теми, перспективи)

Критерії оцінювання презентації-виступу

Критерії оцінювання	Кількість балів
Відповідність темі	2
Ясність і логіка, структурованість сформованих слайдів	2
Повнота викладу змісту заявленої теми	4
Стильова єдність презентаційного матеріалу	1
Використання оптимальних технологій в оформленні слайдів	1
ВСЬОГО БАЛІВ	10

Тематика, термін виконання і захисту ІЗ доводиться до відома здобувачів освіти НЕ пізніше **3-го тижня від початку семестру.**

ТЕМАТИКА ІЗ

1. Філософія як світоглядна основа професійної діяльності вчителя фізичної культури
2. Сократ: філософія як мистецтво діалогу і самопізнання
3. Філософія античності про гармонію тіла і душі: актуальність для сучасної фізичної культури
4. Стоїцизм: філософія внутрішньої свободи і витримки
5. Філософія середньовіччя: віра і розум у пошуках істини
6. Людина як тілесно-духовна істота: філософське осмислення єдності тіла і свідомості
7. Філософія Ф. Ніцше: надлюдина, воля до влади, переоцінка цінностей
8. Свідомість як філософська проблема: від Декарта до сучасності
9. Суспільство, культура і спорт: філософський аналіз взаємозв'язку
10. Проблема свободи волі: чи ми справді обираємо?
11. Філософія пізнання та її значення у формуванні педагогічної майстерності вчителя фізичної культури
12. Несвідоме у філософії та психоаналізі: З. Фройд і його спадщина
13. Екзистенціалізм: людина перед абсурдом, вибором і смертю
14. Філософські основи здорового способу життя та їх роль у вихованні молоді
15. Філософія культури: символи, ритуали, ідентичність
16. Етика війни і миру: моральні дилеми сучасності
17. Філософія освіти: чи можливо виховати мудрість?
18. Цифрова епоха і трансформація свідомості: виклики філософії
19. Штучний інтелект і межі людського: філософські аспекти технологій
20. Кордоцентризм як унікальна риса української філософії
21. Києво-Могилянська академія: антропологічні ідеї мислителів
22. Євген Сверстюк і Оксана Забужко: філософія внутрішнього досвіду
23. Українська філософія в умовах війни: духовний спротив і національна ідентичність
24. Філософія тілесності: як змінюється ставлення до тіла в сучасному світі
25. Філософія війни і миру: осмислення конфлікту, жертви та справедливості
26. Філософія екології: етика відповідальності перед природою
27. Людина у світі глобальних викликів: філософія спорту і фізичної культури в умовах цифровізації
28. Філософія діалогу: від Сократа до сучасної комунікації
29. Філософія щастя: чи можливо бути щасливим у світі невизначеності?
30. Проблема цінностей у філософії та їх значення для формування морально-вольових якостей спортсмена

9. Методи навчання

У процесі викладання освітнього компоненту для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти передбачене застосування як активних, так і інтерактивних методів та навчальних технологій, серед яких: робота в малих групах, у парах, проблемно-пошуковий метод, кейс-метод, брейнстормінг, мікрофон, круглий стіл, аналіз першоджерел, презентації, дискусії.

10. Форми контролю знань та критерії оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Згідно з п. 2.1. Положення про порядок оцінювання знань здобувачів освіти в умовах кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти здійснюється під час міжсесійного (поточного та модульного) та підсумкового (семестрового) контролю знань.

Поточний контроль здійснюється з метою оцінювання якості роботи здобувача освіти впродовж семестру під час проведення семінарських, індивідуальних занять, а також для перевірки якості самостійної роботи здобувачів освіти. Поточний контроль може проводитися у формі усного чи письмового опитування або експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях тощо, виступів

здобувачів освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування тощо.

Модульний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт. Модульний контроль здійснюється на останньому в поточному змістовому модулі практичному занятті.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі диференційованого заліку (усно). Залік передбачає відповіді на питання, в яких здобувачі освіти повинні продемонструвати знання та сформулювати на їх основі розуміння проблематики курсу, а також отримані компетентності.

Остаточною оцінкою з освітнього компонента за семестр, яка вноситься до залікової відомості, є підсумкова оцінка, що складається з балів міжсесійного та підсумкового контролю.

Схема нарахування балів з освітнього компонента

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Поточний контроль	Робота на семінарських заняттях: - доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення освітнього компонента; - усне опитування, тестування, вирішення практичних завдань; - участь у навчальній дискусії тощо	Максимальна кількість балів з кожного семінару – 10
	<i>За роботу на семінарських заняттях здобувач максимально може отримати 50 балів</i>	
	Самостійна робота / Індивідуальне завдання:	Максимальна кількість балів за СР – 10, за ІЗ – 10 балів
<i>За результатами виконання завдань СР здобувач максимально може отримати 20 балів</i>		
Модульний контроль	Модульний контроль 1	Максимальна кількість балів – 15
	Модульний контроль 2	Максимальна кількість балів – 15
Додаткові бали	Участь у предметних олімпіадах. Участь у конкурсах студентських робіт. Участь у наукових студентських конференціях.	Максимальна кількість балів – 7
	<i>(Згідно з п.4.9. Положення про порядок оцінювання знань здобувачів освіти в умовах кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу у КЗВО «ЛПК» ВОР)</i>	
Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента за результатами поточного та модульного контролю становить не менше 60 балів , то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента.		
Якщо здобувач освіти вирішив підвищити свою успішність на диференційованому заліку, то бали, набрані здобувачем освіти за результатами модульного контролю, анулюються .		
Підсумковий контроль (диференц. залік)	Диференційований залік проходить усно (у формі співбесіди)	Максимальна кількість балів – 30

За роботу на семінарських заняттях бали розподіляються таким чином:

Бал	Критерії оцінювання знань здобувача освіти на семінарському занятті	
	<i>Короткий опис</i>	
0-1	Відсутність знань, поверхові відповіді, пасивність, немає участі у дискусії.	
2-3	Знання окремих понять, слабе розуміння теми, відповіді лише за вимогою викладача, відсутність прикладів.	

4-5	Базове знання матеріалу, частковий аналіз, участь у дискусії епізодична, аргументація слабка.
6-7	Достатнє знання теми, здатність застосовувати поняття, самостійний аналіз, логічні висновки, активність у дискусії.
8-9	Глибоке знання матеріалу, критичне мислення, аргументована власна позиція, активна участь у дискусії, приклади з літератури чи практики.
10	Вільне володіння матеріалом, комплексний аналіз, творче осмислення проблеми, логічно обґрунтована позиція, висока активність і внесок у дискусію.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ МОДУЛЬНОГО/СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Питання для модульного/семестрового контролю визначені за трьома рівнями:

Перший рівень – репродуктивний, що вимагає від здобувача освіти знань основних понять категоріального апарату та вміння їх застосовувати для виконання елементарних завдань (*відповіді на запитання цього рівня оцінюються максимальною кількістю 3 бали*);

Другий рівень – репродуктивно-творчий, що потребує самостійного пошуку, аналізу літератури з метою її застосування при виконанні певного завдання (*відповіді на запитання цього рівня оцінюються максимальною кількістю – 5 балів*);

Третій рівень – творчо-пошуковий, що передбачає самостійне розв'язання індивідуальних завдань (переважно творчого характеру) (*максимальна кількість балів за виконання завдання цього рівня – 7 балів*).

Варіант модульної контрольної роботи містить три запитання, по одному запитанню з кожного рівня.

Змістовий модуль 1

I рівень – репродуктивний

1. Дати визначення поняття «філософія».
2. Назвати основні функції філософії у суспільстві.
3. Пояснити поняття «світогляд» та назвати його історичні типи.
4. Назвати основні школи філософії Стародавньої Греції.
5. Визначити основні ідеї філософії Платона.
6. Назвати ключові риси філософії Середньовіччя.
7. Пояснити поняття «геоцентризм».
8. Назвати головні ідеї гуманізму епохи Відродження.
9. Визначити основні риси філософії Нового часу.
10. Назвати представників сучасної світової філософії.
11. Пояснити поняття «екзистенціалізм».
12. Назвати основні етапи розвитку української філософської культури.
13. Визначити внесок Григорія Сковороди у філософію.
14. Пояснити поняття «філософія серця».
15. Назвати приклади впливу філософії на розвиток культури.

II рівень – репродуктивно-творчий

1. Проаналізувати роль філософії у формуванні світогляду майбутнього вчителя.
2. Порівняти міфологічний, релігійний та філософський типи світогляду.
3. Охарактеризувати вплив античної філософії на розвиток фізичної культури та спорту.
4. Пояснити значення вчення Платона для розуміння ролі мистецтва у вихованні.
5. Проаналізувати вплив християнської філософії на культуру Середньовіччя.
6. Визначити роль ідей гуманізму Відродження у розвитку освіти.
7. Пояснити, як філософія Нового часу вплинула на становлення сучасної науки.
8. Порівняти ідеї Декарта та Бекона щодо пізнання.
9. Пояснити, як екзистенціалізм допомагає людині долати кризові ситуації та екзистенційні страхи у сучасному світі.
10. Пояснити значення психоаналізу для сьогодення.
11. Проаналізувати внесок українських філософів у розвиток культури та освіти.
12. Порівняти ідеї Сковороди та Юркевича.
13. Охарактеризувати роль Києво-Могилянської академії у розвитку філософії.

14. Пояснити значення української діаспори у філософському житті ХХ ст.
15. Проаналізувати сучасні тенденції розвитку української філософії.

III рівень – творчо-пошуковий

1. Підготувати есе «Філософія як інструмент самопізнання і професійного становлення вчителя фізичної культури».
2. Створити презентацію «Функції філософії у сучасному світі».
3. Розробити структурно-логічну схему «Типи світогляду та їх еволюція».
4. Написати творчу роботу «Античні уявлення про гармонію тіла і душі та сучасна фізична культура».
5. Підготувати порівняльний аналіз поглядів Платона і Аристотеля.
6. Створити презентацію «Гуманізм і фізичне виховання епохи Відродження».
7. Розробити інтелект-карту «Філософія Нового часу та її вплив на науку і педагогіку».
8. Розробити власну інтерпретацію однієї з байок Сквороди, показавши її актуальність для сучасного виховання та формування моральних цінностей молоді.
9. Проаналізувати ключові ідеї твору Е. Фромма «Революція надії» та обґрунтувати їх актуальність у контексті сучасних суспільних викликів.
10. Створити презентацію «Українські філософи і проблема виховання гармонійної особистості».
11. Підготувати тези «Етапи розвитку української філософської думки».
12. Написати творчу роботу «Ідеї Сквороди у сучасній освіті».
13. Підготувати порівняльний аналіз української та європейської філософських традицій.
14. Створити авторську концепцію «Філософія здорового способу життя у ХХІ столітті».
15. Підготувати тези на тему «Філософія і фізична культура: точки перетину».

Змістовий модуль 2

I рівень – репродуктивний

1. Дати визначення поняття «буття» у філософії.
2. Назвати основні рівні буття.
3. Пояснити поняття «свідомість» та її основні властивості.
4. Визначити взаємозв'язок буття і свідомості.
5. Дати визначення поняття «суспільство» у філософії.
6. Назвати основні сфери суспільного життя.
7. Пояснити поняття «людина як соціальна істота».
8. Назвати основні концепції походження людини.
9. Дати визначення поняття «пізнання».
10. Назвати форми чуттєвого пізнання.
11. Назвати форми раціонального пізнання.
12. Пояснити поняття «істина» та назвати її основні характеристики.
13. Дати визначення поняття «філософія фізичної культури».
14. Дати визначення поняття «поняття» та назвати види понять.
15. Дати визначення поняття «судження» та назвати види суджень.

II рівень – репродуктивно-творчий

1. Проаналізувати основні підходи до розуміння буття у філософії та пояснити їх значення для світогляду людини.
2. Пояснити, як різні філософські концепції трактують проблему свідомості.
3. Охарактеризувати взаємозв'язок людини і суспільства у філософському знанні.
4. Порівняти різні концепції походження та сутності людини.
5. Проаналізувати роль культури у формуванні особистості з точки зору філософії.
6. Пояснити значення пізнання як універсальної здатності людини.
7. Охарактеризувати відмінності між чуттєвим і раціональним рівнями пізнання.
8. Порівняти основні концепції істини у філософії.
9. Проаналізувати значення інтуїції у процесі пізнання.
10. Пояснити сутність філософії фізичної культури та її місце у системі філософського знання.
11. Охарактеризувати основні функції фізичної культури у розвитку людини та суспільства.
12. Проаналізувати роль фізичної культури у формуванні цінностей та світогляду особистості.

13. Пояснити значення логіки як науки про мислення у філософії.
14. Охарактеризувати основні форми мислення: поняття, судження, умовивід.
15. Проаналізувати роль логічних законів у формуванні наукового та повсякденного мислення.

III рівень – творчо-пошуковий

1. Підготуйте есе «Філософське осмислення буття людини у світі: як поєднати тілесне й духовне».
2. Розробіть власну концепцію «Свідомість як умова свободи та відповідальності людини».
3. Створіть схему «Людина і суспільство: взаємозалежність у філософському вимірі».
4. Напишіть творчу роботу «Суспільство як простір самореалізації особистості».
5. Підготуйте есе «Філософія пізнання і проблема істини у сучасному світі».
6. Розробіть порівняльний аналіз: «Чуттєве та раціональне пізнання — їх роль у науці та повсякденному житті».
7. Створіть авторську модель «Інтуїція і логіка як два шляхи пізнання».
8. Напишіть творчу роботу «Фізична культура як форма духовного і соціального розвитку людини».
9. Підготуйте есе «Філософія фізичної культури: гармонія тіла і духу у вихованні особистості».
10. Розробіть презентацію «Фізична культура як соціальний феномен у глобалізованому світі».
11. Створіть схему «Основні форми мислення: поняття, судження, умовивід — у практиці повсякденного життя».
12. Підготуйте творчу роботу «Філософія і логіка: як мислення впливає на прийняття рішень».
13. Напишіть есе «Екзистенційні виклики сучасної людини: як зберегти внутрішню рівновагу та сенс життя».
14. Розробіть власну концепцію «Людина як цілісність: буття, пізнання, діяльність».
15. Підготуйте есе «Філософія XXI століття: виклики для людини, суспільства і культури».

Критерії оцінювання модульного/семестрового контролю

Вид завдання	Бали	Критерії оцінки
<i>Теоретичне питання</i> Перший рівень	3	Здобувач освіти володіє матеріалом в повному обсязі. Відповідь на питання сформульовано в термінах освітнього компонента, викладено науковою мовою.
	2	Здобувач освіти загалом володіє навчальним матеріалом, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
	1-0	Здобувач освіти частково володіє навчальним матеріалом або не володіє навчальним матеріалом
Другий рівень	5	Здобувач освіти володіє матеріалом в повному обсязі; аргументовано його викладає; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання; демонструє авторську позицію здобувача освіти
	4-3	Самостійно викладає основний зміст навчального матеріалу, але без глибокого всебічного аналізу
	2	Здобувач освіти не в змозі ґрунтовно викласти зміст питання, допускаючи при цьому суттєві помилки
	1-0	Здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст питання, не володіє ключовими поняттями, не володіє навчальним матеріалом
<i>Практичне завдання</i> Третій рівень	7	Здобувач освіти дав повну, інноваційно орієнтовану, креативну, вичерпну відповідь, яка складається з: правильного вибору алгоритму вирішення завдання; структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; ґрунтовних висновків; авторське бачення проблеми та її практичне вирішення
	6-5	Здобувач освіти розуміє суть завдання, наявна особистісна позиція студента. Відповіді властиві інноваційність і креативність у вирішенні практичного завдання. Містить деякі помилки у виборі алгоритму вирішення завдання
	4-3	Здобувач освіти розуміє сутність проблеми, знає алгоритм її

		розв'язання. Містить суттєві помилки у виборі та реалізації алгоритму вирішення завдання; відсутня авторська позиція; містить грубі помилки й не має пояснень і висновків
	2-0	Здобувач освіти не розуміє або не повністю розуміє завдання; не в змозі його виконати; виконав завдання частково або й повністю неправильно (виконав менш ніж 20% завдання)

6 семестр

Поточний, модульний контроль та самостійна робота								(ПК+СР)+ МК / Підсумковий контроль	
ЗМ 1 (45 балів)				ЗМ 2 (45 балів)					СР/ІЗ
T ₄	T ₅	T ₁ -T ₅		T ₆	T ₉	T ₁₀	T ₆ -T ₁₀		
C ₁	C ₂	СР	МК ₁	C ₅	C ₆	C ₇	МК ₂		
10	10	10	15	10	10	10	15	10	100

Умовні позначення: С – семінарське заняття, СР – самостійна робота, ІЗ – індивідуальне завдання, МК – модульний контроль, З – диференційований залік, ПК – поточний контроль.

В шкалі оцінювання здійснено розподіл 100 балів: 70 – поточний контроль, 30 – модульний контроль, який анулюється, коли здобувач освіти іде на підсумковий (диференційований залік) контроль (30 балів).

Шкала оцінювання

100- бальна шкала	шкала ЄКТС	оцінка за національною системою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

10. Політики курсу

10.1. Політика щодо відвідування

Здобувач освіти повинен відвідувати всі види занять, передбачені навчальним планом, згідно з розкладом. Графік консультацій із освітнього компоненту оприлюднений на інформаційному стенді кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій. У разі відсутності здобувача на занятті він зобов'язаний його відпрацювати.

10.2. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти повинен самостійно виконати всі завдання семінарських занять, а, у випадку запозичень інформації, зобов'язаний коректно її відображати з посилання на першоджерело. Використання будь-яких джерел інформації під час проведення різних форм оцінювання знань заборонено.

Використання інструментів штучного інтелекту в освітній діяльності здійснюється у межах вимог академічної доброчесності та відповідно до «Політик впровадження та використання ШІ в Коледжі». Здобувач освіти зобов'язаний використовувати технології штучного інтелекту відповідально та етично, з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до

«Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради».

10.3. Політика щодо дотримання термінів виконання завдань

Здобувач освіти повинен вчасно виконати всі завдання семінарських / практичних занять у терміни, які встановлює викладач. Індивідуальну роботу здобувач освіти виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначених викладачем завдань і термінів. У випадку відсутності здобувача освіти на занятті з об'єктивних причин (хвороба, заява по поважній причині) термін здачі робіт може бути змінений. До підсумкової форми контролю (заліку) здобувач освіти має відпрацювати пропущені заняття та здати усі теми. Ліквідація заборгованості відбувається під час проведення консультацій з освітнього компонента за графіком, визначеним викладачем.

10.4. Політика щодо визнання результатів неформальної освіти

Якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній (курси, семінари, тренінги) чи інформальній освіті і їх тематика, обсяг вивчення та зміст відповідають освітньому компоненту в цілому або його окремому розділу, змістовому модулю, темі (темам), що передбачені робочою програмою освітнього компонента, і проходження яких підтверджено документально (сертифікат, свідоцтво тощо), то зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно з «Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у Комунальному закладі вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради».

11. Рекомендована література

Основна

1. Макаров З. Ю. Філософія. Ч. 1. Історія розвитку філософської думки: навчальний посібник. Вінниця: Видавець ФОП Кушнір Ю.В., 2020. 232 с.
2. Пазенок В.С. Філософія : [навч. посіб.]. К. : Академія, 2008. 280с.
3. Петрушенко В.Л. Філософія : [курс лекцій]. К. : «Каравела», 2002. 544 с.
4. Філософія: підручник / В. С. Бліхар, М. М. Цимбалюк, Н. В. Гайворонюк, В. В. Левкулич, Б. Б. Шандра, В. Ю. Свищо. Вид. 2-ге, доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерда», 2021. 440 с.
5. Філософія освіти: навчальний посібник. 2-ге видання/за наук. ред. академіка В. П. Андрущенка [та ін.]. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. 348 с.
6. Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : [навч. посіб.] / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2012. 621 с.
7. Філософія: Підручник. Одеса: Університет Ушинського, 2021. 504 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/11962>
8. Філософія, логіка, філософія освіти. Кредитно-модульний курс / під. ред. Л. Мозговий, Р. Додонова. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 512 с.
9. Хамітов Н. Історія філософії : проблема людини та її меж : [навч. посіб.]. К. : Наук. думка, 2000. 272 с.
10. Шепетяк Олег, Шепетяк Оксана. Філософія: Підручник. Львів: Місіонер, 2020. 784 с.

Навчально-методичне забезпечення:

Опорний конспект лекцій із навчальної дисципліни «Філософія» / упоряд. І. Ковальчук. Луцьк, 2025. Рекомендації для підготовки до семінарських занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Філософія» / упоряд. І. Ковальчук. Луцьк, 2025.

Допоміжна

1. Білогур, В., Олексенко, Р. Філософія науки і трансформація наукових методів у XXI столітті. *Humanities Studies*. № 22(99) (2025). С. 176–184. URL: <http://humstudies.com.ua/article/view/325128>
2. Білогур, В., Семаль, Н., Сивохоп, Е. Філософія спорту і здорового способу життя як чинник духовного та фізичного саморозвитку людини. *Humanities Studies*. № 23(100) (2025). С. 140–152. URL: <http://humstudies.com.ua/article/view/335598/324490>

3. Блигадир Б.Б. Сучасне українське суспільство та філософія. *Філософія, філологія, культура, освіта: слово молоді. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених і студентів* (26 березня 2024 р.). Чернігів : НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2024. С. 7.
4. Бугайчук, О. Соціально-філософський аналіз цифровізації економіки. *Humanities Studies*. № 22(99) (2025). С. 18–25. URL: <http://humstudies.com.ua/article/view/325077/315029>
5. Владленова І.В. Експериментальна філософія: новий розділ філософії чи модний тренд? *Людина і світ на роздоріжжі: технології, ресурси, соціальні інституції: матеріали Міжнародного науково-методичного семінару*. Харків, НТУ «ХПІ», 2024 р. С. 12-14.
6. Газнюк Л.М. Філософські етюди екзистенціально-соматичного буття: [моногр.]. К. : ПАРАПАН, 2008. 368с.
7. Дятлова, І., Патлайчук, О., & Ступак, О. (2025). Етичні виклики та перспективи філософії штучного інтелекту у XXI столітті. *Науково-теоретичний альманах Грані*. Том 28. №2. 2025. С. 66–71. URL: <https://doi.org/10.15421/172540>
8. Йосипенко С. Історія філософії України у XX сторіччі: віднайдення предмета чи винайдення дисципліни? *Філософська думка*. 2013. №1. С. 26-36.
9. Запорожченко О.В. Філософія науки в епоху постнекласичності: нові аспекти етичної відповідальності. *Культурологічний альманах*. №2. 2025. С. 227–235. URL: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/621/572>
10. Зарубіжна філософія XX ст. *Читанка з історії філософії* : у 6 кн.; під ред. Г.І. Волинки. К. : Фірма «Довіра», 1993. Кн. 6. 239 с.
11. Ковальчук І. Л. Ідеї Еріха Фромма в контексті сучасності. *Актуальні проблеми сучасної освіти та науки в контексті євроінтеграційного поступу: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 20-ти річчю інституту (м. Луцьк, 21–22 травня 2020 року) / упоряд.: О.А.Бундак, Т.Й.Жалко, Н.Г.Конон*. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 42-44.
12. Ковальчук І., Федорчук О. Сучасний погляд на засоби підвищення спортивної майстерності: психофізіологічний аспект. *Формування педагога майбутнього: виклики сьогодення, цінності та міжнародний ракурс: колективна монографія / Н. Денисенко, С. Марчук, І. Чемерис, Г. Голя, І. Кліш, М. Юхименко, М. Козігора, І. Ковальчук, О. Федорчук*. Луцьк: ФОП Мажула Ю.М., 2025. 244 с. С. 194-243. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15636059>.
13. Ковтун Н., Панчук І. Відчуження людини від професії як актуальна проблема сучасної філософії. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки*. №1(97). 2025. С. 94–103. URL: [https://doi.org/10.35433/PhilosophicalSciences.1\(97\).2025.94-103](https://doi.org/10.35433/PhilosophicalSciences.1(97).2025.94-103)
14. Конверський А. Е. Традиційна логіка. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 452 с.
15. Корабльова Н.С. Ризики і небезпеки світу без філософії. *Філософія в сучасному світі : Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, 20–21 листопада 2020 р. / Ред. кол. Я. В. Тарароєв, А. В. Кіпенський, Н. С. Корабльова Н. С [та ін.]*. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. С. 105–110. URL: <https://cutt.ly/Pj12WyU>
16. Кримський С.Б. Заклики духовності XXI століття. К.: Вид.дім «КМ Академія», 2003. 32с.
17. Лімонченко В. Ніцшеанство: як сумісні нігілізм та філософія життя? *Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філософія»*. 2020. Випуск 40. С. 62-76. URL: <http://kaf-filos.dspu.edu.ua/article/view/200822/200838>
18. Лісовий В. Українська філософська думка 60-80-х років (стаття перша). *Філософська думка*. 2007. №3. С. 64-80.
19. Лозниця С. Маніпуляція свідомістю: історико-культурні засади. *Філософська думка*. 2008. № 1. С. 142-155.
20. Малахов В. Зернятка на долоні. Філософські мініатюри. *Філософська думка*. 2020. №1. С. 102–110.
21. Основи критичного мислення: навч. посіб. для учнів 10 (11) класів заг.-освіт. навч. закл. / О.І. Пометун, Л.М. Пилипчатіна, І.М. Сущенко, І.О. Баранова. К.: Видавничий дім «Освіта», 2016. 192 с.
22. С. Марчук, І. Ковальчук, І. Чемерис. Здоров'язбережувальна освіта у філософській спадщині Г. Сковороди як актуальна науково-педагогічна проблема. *Acta Paedagogica Volynienses*, Вип. 1, 2024. С. 16–21. URL: <https://doi.org/10.32782/apv/2024.1.3>

23. Практикум з філософії : [методичний посібник для викладачів та студентів ВНЗ] / [під ред. В.Л. Петрушенка]. Львів : «Новий світ», 2003. 256 с.
24. Свобода : сучасні виміри та альтернативи. К. : Укр. Центр духовної культури, 2004. 486 .
25. Тофтул М.Г. Логіка : [посібник для студ. вищ. навч. закладів]. К. : Вид. центр «Академія», 2003. 368 с.
26. Усик, А. Філософія «Lifelong learning»: модернізація чи трансформація традиційної освіти? (постановка питання). *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти*. №1. 2025. С. 76–84. URL: <https://visnuk.dano.dp.ua/index.php/pp/article/view/222/208>
27. Філософія в тестах: навч. посіб. / В.О. Чернієнко, Н. Л. Більчук, С. І. Широка, О.І. Гаплевська. Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк. авіа. ін.-т», 2018. 220 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://library.khai.edu/library/fulltexts/metod/Filosofiya_V_Testah.pdf
28. Хоменко І.В. Логіка: теорія та практика. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.
29. Чупрій Л. Вплив Г. Сковороди на формування української кордоцентричної традиції. *Філософські проблеми українознавства*. 2020. №2 (75). С. 120–129. URL: <https://cutt.ly/3j12PdU>
30. Ліннік О., Божинський В., Гриневич Л., Крижановська В., Ніколаєв Є., Рій Г. Освіта під час війни: досвід українських шкіл. Аналітичний звіт. Київ, ГО «Куншт», Аналітичний центр «ОсвітАналітика» Університету Грінченка, 2024. 128 с. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/51617/>

Інформаційні ресурси

1. https://filosof.com.ua/biblioteka_instytutu – Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України.
2. <https://dnpb.gov.ua/ua/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України.
3. <https://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
4. <https://nlu.org.ua/> - Національна бібліотека імені Ярослава Мудрого
5. <https://library.ukma.edu.ua/> – Наукова бібліотека Національно університету «Києво-Могилянська академія».
6. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.
7. <http://www.gileya.org/> – Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник». Фахове видання з філософських, політичних та історичних наук.

Викладач

І. Л. Ковальчук